

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Proljetni krug makroekonomskih projekcija za 2023 - 2024

Centralna banka Bosne i Hercegovine očekuje znatno jaču ekonomsku aktivnost u srednjem roku, u odnosu na prethodni krug projekcija, ali i snažnije inflatorne pritiske u 2023. godini

Sarajevo, 31. 5. 2023. godina

Centralna banka Bosne i Hercegovine očekuje znatno jaču ekonomsku aktivnost u srednjem roku, u odnosu na prethodni krug projekcija, ali i snažnije inflatorne pritiske u 2023. godini

Ključni indikatori

- *U ovom krugu projekcija trendovi u ključnim makroekonomskim varijablama su nepromijenjeni u odnosu na projekcije iz novembra 2022. godine.*
- *Projekcija rasta ekonomske aktivnosti u BiH u 2023. godini je korigovana blago naviše, do nivoa od 1,6%, mada i dalje ukazuje na znatno usporavanje rasta, u odnosu na višegodišnji prosjek. Realni ekonomski rast u 2024. godini, trenutno, projiciramo na 3,2%.*
- *U 2023. godini projiciramo inflaciju od 7,7%, što je za 1,6 procenatnih poena više u odnosu na projekciju iz novembra 2022. godine. Ključni razlog za reviziju naviše je nastavak rasta cijena hrane i temeljne inflacije. Već od drugog kvartala očekujemo postepeno slabljenje inflatornih pritisaka, do kraja projekcijskog perioda.*
- *I dalje naglašavamo da se ekonomija ne nalazi u klasičnom poslovnom ciklusu, te da su procijenjene vrijednosti realnog BDP-a, njegovih komponenti i ostalih makroekonomskih varijabli, izložene izuzetno visokom stepenu neizvjesnosti.*

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) objavljuje projekcije ključnih makroekonomskih varijabli za 2023. i 2024. godinu. Prethodno objavljene srednjoročne projekcije ključnih makroekonomskih varijabli CBBiH (novembar 2022. godine), za 2022. godinu, iznosile su 4,1% za realnu ekonomsku aktivnost i inflaciju od 14,4% za 2022. godinu, bile su gotovo jednake kasnije objavljenim službenim podacima (rast realnog BDP-a od 4% i inflacija od 14%). U odnosu na prethodni krug projekcija, vrijednosti svih ključnih makroekonomskih varijabli su blago korigovane za 2023. i 2024. godinu. Trenutno projiciramo viši nivo ekonomske aktivnosti, ali i inflacije u 2023. godini.

Tabela 1: Projekcije ključnih makroekonomskih agregata i inflacije

	Prvi krug projekcija u 2023; maj					Drugi krug projekcija u 2022; novembar				
	Zvanični podaci u momentu izrade				Projekcije*	Zvanični podaci u momentu izrade				Projekcije*
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Promjene na godišnjem nivou, %										
Realni BDP	-3,3	7,1	4,0	1,6	3,2	-3,2	7,6	4,1	0,9	1,0
Inflacija (Indeks potrošačkih cijena)	-1,0	2,0	14,0	7,7	2,6	-1,0	2,0	14,4	6,1	3,0
Lična potrošnja	-3,5	4,0	4,9	2,5	2,6	-3,2	4,6	4,0	-0,5	2,2
Državna potrošnja	1,5	2,9	1,5	1,9	1,6	1,4	3,1	4,0	2,0	1,5
Investicije	-8,5	22,4	12,7	6,9	4,3	-8,5	22,4	14,9	6,9	8,6
Izvoz	-15,8	24,6	23,9	2,7	4,1	-15,8	24,6	20,7	1,5	5,9
Uvoz	-13,4	20,5	24,0	5,8	3,1	-13,4	20,5	21,1	2,9	9,4
u % BDP-a										
Lična potrošnja	71,2	69,1	69,7	71,2	70,8	71,3	69,3	69,6	68,7	69,7
Državna potrošnja	19,8	19,1	18,6	18,9	18,6	19,7	18,8	18,9	19,1	19,1
Investicije	23,7	27,1	29,3	30,3	30,6	23,8	27,1	29,3	31,0	33,1
Neto izvoz	-14,6	-15,1	-18,1	-20,5	-20,0	-14,7	-15,1	-17,8	-18,8	-21,9

Izvor: BHAS i CBBiH (* Projekcija Ureda vodećeg ekonomiste). Pri izradi prvog kruga projekcija u 2023. godini korišteni su raspoloživi zvanični statistički podaci zaključno s krajem 2022. godine te raspoložive informacije i podaci visoke frekvencije do marta 2023. godine. Pri izradi drugog kruga projekcija u 2022. godini korišteni su raspoloživi zvanični statistički podaci zaključno s drugim kvartalom 2022. godine i raspoložive informacije i podaci visoke frekvencije do polovine oktobra 2022. godine.

Očekivana ekonomska aktivnost je jača u odnosu na projekcije iz 2022. godine, ali, još uvjek, skromna za trenutni nivo razvoja

Projekcija rasta ekonomske aktivnosti je blago korigovana naviše sa 0,9% na 1,6%, mada i nadalje projicirana vrijednost ukazuje na znatno usporavanje rasta (tabela 1). Projekcija ekonomske aktivnosti u 2024. godini, koja je revidirana naviše za čak 2,2 procentna poena, do nivoa od 3,2%, i dalje se ocjenjuje kao skromna, imajući u vidu nivo razvoja zemlje. Trendovi u ključnim

makroekonomskim varijablama su nepromijenjeni u odnosu na projekcije iz novembra 2022. godine. Sličan je trend ekonomske aktivnosti naših glavnih trgovinskih partnera, što značajno utiče na neke od glavnih komponenti nacionalnih računa kod nas, prvenstveno neto izvoza, gdje projiciramo usporavanje rasta trgovinske razmjene. Projicirana viša stopa rasta lične potrošnje u 2023. godini, u odnosu na prethodnu projekciju, je dijelom rezultat revizije službenih podataka. Lična potrošnja, koja je najveći makroekonomski agregat projicirana je na 2,5% u tekućoj godini. Očekivanje umjerenog rasta lične potrošnje je posljedica visoke inflacije i zaostajanja rasta nominalnih plata za inflacijom, iako se rast bilježi za većinu djelatnosti još od početka 2022. godine. Nastavak rasta prosječnih plata, kao i smanjenje nezaposlenosti, se očekuje i u projekcijskom periodu, premda su nepovoljna starosna struktura stanovništva i demografski trendovi faktori koji kontinuirano potiskuju ličnu potrošnju.

U Evropskoj uniji se i dalje očekuje značajno usporavanje ekonomske aktivnosti u 2023. godini, iako su niže cijene energije, smanjenje ograničenja snabdijevanja te snažno tržište rada pridonijeli umjerenom rastu u prvom kvartalu 2023. godine. U odnosu na raspoložive informacije tokom izrade jesenjeg kruga makroekonomskih projekcija u CBBiH, u EU i njениh najvećim članicama, se ne očekuje recesija, a rast realnog BDP-a za 2023. godinu je revidiran naviše. Posljedično, očekivanja snažnije strane potražnje su se pozitivno odrazila i na projekcije ekonomske aktivnosti u BiH. Rizici po ekonomski rast u EU i nadalje su naglašeni, s obzirom na neizvjesnost u pogledu razvoja geopolitičke nestabilnosti, rastuće rizike ranjivosti u finansijskom sistemu i ustrajnu inflaciju, što bi moglo potaknuti daljnji rast kamatnih stopa i imati negativan uticaj na kretanje raspoloživog dohotka i potrošnju.

Inflacija za 2023. godinu je revidirana naviše, do nivoa od 7,7%

Nakon što je u 2022. dosegnula vrhunac od 14%, inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena projicirana je na 7,7% u 2023. godini, što je za 1,6 procenatnih poena više od vrijednosti iz prethodne projekcije. Zvanična inflacija u prvom kvartalu 2023. iznosila je 12,4%, a očekujemo da će se postepeno smanjivati tokom projekcijskog horizonta. Povećanje stope inflacije u odnosu na prethodni krug projekcija zasnovano je na nastavku rasta cijena hrane, za koje se očekuje da budu više za 12,0% na godišnjem nivou u 2023. godini, kao i rastu temeljne inflacije. Projicirani rast cijena energetika u tekućoj godini iznosi 1,7%. U periodu kada se bilježi pad cijena

energenata, inflatorni pritisci su ipak i dalje značajni zbog vrlo izraženog rasta temeljne inflacije. Značajno povećanje temeljne inflacije ukazuje da ukupna inflacija u BiH nije visoka isključivo zbog šokova u cijenama roba kojima se trguje na međunarodnim tržištima.

Objavu rezultata narednog kruga srednjoročnih makroekonomskih projekcija, za period 2023–2025. godina, sa eventualnom revizijom godišnjih projekcija ključnih makroekonomskih varijabli za 2023. i 2024. godinu, planiramo za novembar 2023. godine. Brze procjene ekonomske aktivnosti i inflacije, koje mogu nagovještavati smjer i intenzitet korekcija srednjoročnih projekcija realnog BDP-a i inflacije, objavljuvaćemo krajem kvartala.